

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah

Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 93. — STEV. 93.

NEW YORK, SATURDAY, APRIL 19, 1924. — SOBOTA, 19. APRILA, 1924.

VOLUME XXXII. — LETNIK XXXII.

KAKO MISLIJO ANGLEŽI O FRANCII

Angleži pravijo, da Francija ne more ničesar storiti. — Če bi se reparacijska pogajanja izjalovila, bi to v prvi vrsti Franciji škodovalo. — Komisija bo v svoji seji imenovala organizatorične pododbore. — Poincarejeva politika v Porurju se je čisto izjalovila. — Mnenje časopisja.

Pariz, Francija, 18. aprila. — Reparacijska komisija je danes popoldne v plenarni seji soglasno sklenila, da bo vzela naznanje odgovor nemške vlade, ki je odobrila zaključke poročila izvedencev.

Komisija je sklenila nadalje, da bo oficijelno sporočila poročilo izvedencev interesiranim vladam ter se zavezala za sprejem poročila, da bo mogoče v najkrajšem času udeležiti vse predlagane načrte.

Nemška vlada bo naprosena, naj predloži komisiji čimprej vse odredbe, kojih namen je zagotoviti izvršitev v poročilu navedenih načrtov. Te odredbe naj bi se opirale na sklepe in besedilo poročila.

Komisija bo nadalje naprosila nemško zvezno vlado, naj imenuje svoje zastopnike v komisijah za organizacijo železnice ter izdelanje industrijskih hipotek. Imena teh zastopnikov naj nemška vlada sporoči komisiji.

V eni prihodnjih sej bo komisija imenovala različne organizatorične komisije, kot je določeno v poročilu prvega izvedenca.

London, Anglija, 18. aprila. — List "The New Statesman", ki sicer ni resnični vladni organ, a zreali bolj kot kak drugi list mnenja in nazore vlade, omenja v neki razpravi poročila izvedencev čudovito ugodni sprejem, katerega so bili deležni predlogi v Parizu, Berlinu in Londonu. To je buje dokaz splošne želje, da se že enkrat spravi v red reparacijsko vprašanje.

List pravi nadalje, da je ministrski predsednik Poincare s svojim popolnim izjalovljenjem ruhrske politike nehoti v veliki meri prispeval k vzgoji francoskega javnega mnenja. Pod gotovimi pogoji je pariška vlada pripravljena trgovski pogajati se na temelju, katerega bi pred osemnajstimi meseci z nevoljo in zaničevanjem zavrnila. Angliji ni sedaj več treba ponujati Franciji koncesij.

"New Statesman" stavlja nato vprašanje, kaj bi se pripetilo Franciji, če bi se izjalovila razprava o novem uravnalnem načrtu. List odgovarja: "Francija ni zmožna plačati, in hitra rešitev je za deželo stvar življenja ali smrti. Angleški zastopniki bodo imeli vsled tega pri razpravah v rokah vse najboljše karte."

PADEREWSKIJEV KUŽE NE BODE OKREVAL

Vsi koncerti so bili preklicani za en teden, ko je pihel Paderewski s svojim bolnim psom k znanemu specialistu.

Chicago, Ill., 18. aprila. — Vsi koncerti so bili preklicani za en teden in žalost navdaja privatno karo Paderewskija, katere družina je zbrana krog majhnega pasjega pacienta.

Pingy se mora posloviti. — se glasi strašna obzoba.

W. Gorsky, sin madame Paderewski in njegova žena sta prihitela iz New Yorka, da vidita se enkrat malega psička. Nobenega upanja pa nima specialista, dr. W. Tague. Rekel je: — Dnevi Pingy-ja so šteti. Le še kakih šest jih je.

Pingy je pekinski španijel, katerega je podaril Paderewskiju neki kitajski princ. Postal je žrtev prerazkošnega življenja, je star petnajst let ter je že izgubil eno oko v življenjskem boju. Debel je in muči ga revmatizem. Kljub temu pa je največji ljubimec Paderewskija.

Preveč je bil "razerkljan" — je rekel specialista. — Dobivati bi moral pasje piškote, a ker je užival le mehko hrano, je izgubil zobe.

Ali je kaj upanja? — je vprašal Paderewski in njegovi dolgi, beli in visoko zavarovani prsti so se tresli od razburjenja.

Bojim se, da ne, — je rekel dr. Tague. — V šestih dneh se bo odločilo. Pridem zopet zvečer.

ROJAKI NARODAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDRAŽENIH DRŽAVAH

NAJNOVEJŠA ARETACIJA "DUHOVNIK", KI NE V ZADEVI MRS. BAUER ZNA GOVORITI LATINSKO

Kot priča je bil pridržan Harry Hoffman, kinematografski operator. — Deklica, ki je videla morilec, ni mogla identificirati jetnika.

Konečno je bila izvršena aretacija v morilni zadevi Mrs. Bauer.

Skoro en mesec po tem, ko je bila Mrs. Bauer ustreljena v Ford Sedan ter je vrgel morilec nje truplo na cesto v bližini Chelsea, Staten Island, je okrajni pravdnik Fach pridržal v četrti zvečer Harry Hoffmana, kinematografskega operatorja kot materialno pričjo, potem ko ga je lepa, neidentificirana poročena ženska na dramatičen način odločila dejanj, ki so slična onim, ki so dovedla do umora Mrs. Bauer.

Zenska je povedala policiji, da ji je Hoffman ponudil vožnjo do njenega doma v Port Richmond, da je ona ponudbo sprejela in da jo je odpeljal nato na samotno mesto na North Shore, kjer ji je prišel pretiti s pištolo. Policija je namignila, da ima še bolj važne dokaze, da pa jih ne more objaviti.

Hoffman, ki je nosil rjavo obleko ter debelo obrobjena očala, sliče na onim, katerega je nosil morilec Mrs. Bauer, je bil zasilan od policije že 31. marca. Takrat je ugovarjal, da je pomožni šerif in da vedno nosi revolver.

Včeraj je Alfred Hoffman, brat jetnika, priznal policiji, da mu je Harry poslal .25 kaliberski avtomatični revolver, sličen orožju, s katerim je bila umorjena Mrs. Bauer in sicer dne 29. marca, štiri dni po umoru Mrs. Bauer. Soglasno z okrajnim pravdnikom mu je dal obenem navodila, naj reče Alfred v slučaju, da bi ga zasilila policija, da je dobil orožje en mesec pred umorom.

Nadalje priče, zasilane tekom sedem ur trajajočega zaslišanja so izpovedale, da se je jetnik iznebil rjave obleke in debelo obroblih očal malo časa po umoru Mrs. Bauer.

Okrajni pravdnik je rekel, da je dal od tedaj naprej nanovo tapetirati svoj Ford Sedan in da je sežgal torbico iz usnja, v kateri je imel spravljen revolver.

Hoffman je predstavljal alibi pričo v osebi Raymond Parkerja, kinematografskega operatorja v Stapleton gledišču. Ta je potrdil trditve Hoffmana, da je preživel popoldan dneva, ko je bila umorjena Mrs. Bauer in ko je bil on prost, v gledišču Perkerja.

Barbara Fahs, petnajst let stara deklica, ki je videla morilec Mrs. Bauer petnajst minut pred izvršenjem umora, ni mogla identificirati Hoffmana kot moža, v katerega avtomobilu se je Mrs. Bauer odpeljala.

Hoffman je star pet in trideset let, poročen ter oče dveh otrok. Živi na Cottage Place, Port Richmond. V petek jutraj je bil predstavljen v St. George sodišču. Pridržan je bil brez jamščine.

GOVERNER SMITH PODPISAL 45 PREDLOG.

Albany, N. Y., 18. aprila. — Governor Smith je podpisal danes letno dovolilno predlogo in 44 drugih predlog.

SPLOŠNA AMNESTIJA NA TURSKEM.

Angora, Turško, 18. aprila. — Turška narodna skupščina je proglasila danes soglasno z lozanjsko pogodbo splošno amnestijo.

"Doktor" La Camera je napravil usodopolno napako, ko je sprejel kot pacientko policijsko, ki ga je aretirala.

"Reverend profesor doktor" Leopoldo de Camera, ki je izjavil, da ima posebno dovoljenje od Vatikana, je bil stavljen pred sodnika Rayfield v Gates Avenue sodišču v Brooklynu, obdolžen, da prakticira medicino brez potrebnega dovoljenja. Pridržali so ga proti jamščini tisoč dolarjev ter bo zaslišan dne 24. aprila.

La Camera je nosil uniformo rimsko-katoliškega duhovnika, ko je prišel v sodišče, a policija s Classon Avenue postaje je izjavila, da ga je dala izprašati št. Rev. John Cherry-ja, župnika St. Patrick rimsko-katoliške cerkve, ki je rekel, da de Camera ne zna govoriti latinski in da ni bil najbrž nikdar posvečen v duhovnika.

Miss Ray Nicoletti, policistinja glavnega policijskega stana, ki je začasno pridržana uradu okrajnega pravdnika Doddja, je prišla v sredo v urad de Camera na Emerson Place ter se pritožila, da ima "bolečine". De Camera ji je povedal, da trpi na "reumatizem" in da je pripravljen ozdraviti jo za \$70.

Plačala mu je pet dolarjev za vizito ter se nato vrnila v urad okrajnega pravdnika, kjer je ugovarjala, da nima de Camera nikake zdravniške licence. Oborožena z varantom ter v spremstvu dveh detektivov se je vrnila v urad de Camera ter ga aretirala. Izjavila je, da so zaznamki v uradu de Camera pokazali, da so mu plačali pacienti v zadnjih desetih mesecih nekako osem tisoč dolarjev.

Dobro delo nadaljne policistije, Mrs. Rose Rosenberg, je spravilo pred sodišče dva nadaljna laži-zdravnika. Harry Trubenback je bil pridržan za zaslišanje do 24. aprila, proti jamščini \$500. Mrs. Lillian Edwards, kiropraktorka, pa je bila pridržana proti jamščini tisoč dolarjev za posebno zaslišanje.

Mrs. Rosenberg je rekla, da je plačala Trubenbacku tri dolarje, da ji odpravi bolečine v ledvicah in da ga je prijala, ker ni imel zdravniške licence.

Mrs. Edwards pa je kršila postavbo s tem, da je napravila zdravniško diagnozo za Miss Rosenberg in ker je imela v svojem uradu instrumente, katerih ne rabi kiropraktorki.

RUSKA PRINCEZINJA IZGNANA IZ DANSKE.

Berlin, Nemčija, 18. aprila. — Ruska princezinja Olga Kozlovskaja, je bila obsojena na osem mesecev ječe, nakoč bo izgnana iz Danske, ker je ukradla za dva tisoč dolarjev dragocenosti. Njen oče je bil ruski carski general, pa so ga baje boljševiki usmrtili.

GRŠKI NAROD JE GLASOVAL ZA REPUBLIKO.

Atene, Grško, 18. aprila. — Pri ljudskem glasovanju je bilo odanih nad sedemsto tisoč glasov za republiko, nekaj nad tristo tisoč pa za kraljevino.

MANJŠA KAZEN ZA VOJAŠKE JETNIKE.

Leavenworth, Kansas, 18. apr. — V tiskajšni vojaški jetnišnici je bilo do večerajšnjega dne zaprtih 229 jetnikov. Včeraj so jih pet izpustili, 40 so pa znižali kazni.

BAVARCI NE SMEJO PITI "BOCK-PIVA"

"Bock" pivo je precej močnejše ter bi imelo brez dvoma usodopoln vpliv na žejne Bavorce. Uloga tega piva v bavarski politiki.

Monakovo, Bavarska, 18. apr. Bavarska je slavna po vsem svetu radi svojih piv. — Loewenbrau, Spatenbrau, Pschurbrau, Hofbrau in drugih, a Bavarska je danes žalostna. Vlada je vsa preplašena ter se neče izpostaviti nobeni nadaljni nevarnosti. Prepovedala je slavno Bock-pivo, katero se je točilo dosedaj vsako spomlad, kajti boji se, da bo z Bock-pivom prepojeno prebivalstvo vprizorilo kak nadaljni puč. Bavarci, posebno pa Monakoveci imajo že precej izkušenj v pučih in če bi pili sedaj Bock-pivo, bi se brez dvoma tako navdušili, da bi jih kolovodje kaj lahko pridobili za nadaljni puč.

Vsled tega je bilo uveljavljeno povelje: — Nikakega Bock-piva — in Bavarska je žalostna. Ratskellerji ponujajo seveda posebna piva, a ta piva so posebna le po imenu. To so dnevi, v katerih so v prejšnjih časih točili Bock-pivo in Bavarci je radi starih časov pripravljeni biti varani. Ker ne more dobiti resničnega piva, se bo zadovoljil z navadnim pivom, imenovanim "spomladansko pivo". To pa ni ista temnobarvna, gosta in težka pijača kot v starih časih.

V zadnjih petih letih je igralo pivo in prav posebno Bock-pivo izvanredno veliko vlogo v bavarski politiki. Leta 1920, je radi obupnih življskih razmer vlada prepovedala prodajo pravega, močnega piva ter ni bilo mogoče dobiti drugega kot tenko, vodeno pijačo, je izbruhnila revolucija. To je bila resnična revolucija. Komunisti so celih deset dni obvladali mesto ter so unganjali stranske stvari. Prevzeli so kraljevo palačo, prirejali v njej bankefe ter pivske orgije, ropali banke in pregnali so jih iz mesta šele po pravecati bitki, v kateri je padlo dosti ljudi na obeh straneh. V naslednjem letu je vlada dovolila močno pivo, kajti policija je trdila, da ga prišlo do nadaljnega puča, če ne bo dovoljeno pravo, močno pivo.

V preteklem novembru, po velikem popivanju močnega piva, ki je trajalo celo noč, je vprizoril Hitler svoj puč. Proglasil se je novim vladarjem Nemčije.

Dejstvo, da se je nahajal na enem koncu dežele in da je bilo glavno mesto na drugem koncu, da ni imel niti armade, niti zadostnega orožja, ni motilo niti njega niti njegovih šeststo pristajev, ki so poivali v pivskih kleteh.

Ker je prišla v deželo zopet spomlad in ker se misli ljudi v tej deželi zopet obračajo proti pučem, je vlada prepovedala težko Bock-pivo, čeprav dovoljuje navadno močno pivo. Pet bockov in vsak Bavarec je pripravljen za barfu. Vsled tega misli vlada, da ne bo nikakih pučev, če ne bo nikakega Bock-piva.

TORNADO POVRČIL VELIKO ŠKODO.

New Orleans, 18. aprila. — Danes je divjal po tiskajšni okolici strašen tornado. Padala je toča tako debela kot gošja jajca. Pet in dvajset malih hiš v bližini Poincharina je uničenih. Povzročena škoda znaša pol milijona dolarjev.

JAPONSKI KABINET BO RESIGNIRAL

Nekateri japonski listi so začeli agitirati za vojno. — Japonska vlada je ostro nastopila proti hujšakcem. Trgovski svet je čudovito hladen in miren. — Japonski narod bo brez dvoma stresle svojo jezo nad ponski narod bo brez dvoma stresla svojo jezo nad vlado. — Vprašanje izseljenja je najbolj resno v

Tokio, Japonska, 18. aprila. — Vse kaže, da ne namerava japonska vlada, vsaj za enkrat, odpoklicati svojega poslanika Haniharo v Washingtonu. Tako je povedal časnikarskim poročevalcem ministrski predsednik Hijoura po završeni kabinetski seji.

Ta kabinetska seja je bila velike važnosti, ne le z ozirom na postavbo, sprejeto v Ameriki, soglasno s katero so Japonci popolnoma izključeni od priseljevanja v Združene države, temveč tudi radi učinka, katerega bo napravila postavba v tej deželi. Opozicijske stranke so očitno pripravljene napasti vlado ter se je bati, da bodo prišle sovražnosti tudi z višjih mest.

Vodilni listi objavljajo, da bo zahteval državni svet, ki se bo kmalu sestel, od vlade pojasnilo glede njenega položaja v ameriškem priseljeniškem vprašanju. Če ne bo to pojasnilo zadovoljivo, se bo državni svet obrnil na krono. Sploh kažejo vsa znamenja, da so se voditelji, v kolikor ne stoje na strani vlade, po prvem občutku odpora proti Ameriki obrnili proti lastni vladi ter sedanjemu kabinetu.

Nacionalistični listi Japonske so priobčili danes zjutraj zelo ostre kritike. Kokumin piše: — "Japonski narod se mora pripraviti na vse žrtve, katere bo zahtevala uravnavna vprašanja."

V nekem članku lista Jamata se glasi: "Narod se mora odločiti, če hoče Japonska prenesti to žalitev, katero nam je pripravila Amerika, ali pa bo pokazala svetu, da je Japonska zadnji narod na svetu, ki hoče prenesti narodno nečast."

Niči Niči pravi: — "Šlučaj je brezupen, in vprašanje je postalo najbolj resno med vseni v japonski zunanji politiki."

Trgovski svet Japonske je dal izraza svojemu razpoloženju na seji Tokijske trgovske zbornice. V svojih resolucijah se obrača trgovska zbornica na ameriške organizacije in na lastno vlado, naj pomiri Ameriko ter obenem doseže razveljavljenje izključevalne določbe, ki je bila sprejeta v senatu. Tokijska trgovska zbornica je pripravila sklepe, ki bodo predloženi narodnemu zborovanju trgovskih zbornic, ki se bo vršilo dne 22. aprila v Kioto.

Trgovski svet je sicer vznemirjen radi nenadnega padanja japonskega jena in japonskih akcij na newyorški borzi, vendar pa je mnenja, da je ta prikazen le mimoidoča. Trgovski krogi priznavajo sicer, da so bili občutki Japonci žaljeni, vendar pa so mnenja, da ne smejo biti raditega moteni izvanredno važni trgovski odnošaji med Združenimi državami in Japonsko.

INDIJA SI OBETA MNOGO OD DELAVSKE VLADE.

Bombay, Indija, 18. aprila. — Časopisje izraža v uredniških člankih veliko razočaranje vsled debate, ki se je vršila glede Indije torej v angleškem parlamentu. Zmerne stranke so posebno presenečene, ker je MacDonaldova vlada zavrnila pogodbo, naj se pošlje posebno komisijo v Indijo, ki bi poslušala pritožbe tamšnjega prebivalstva.

BOMBNI NAPAD NA SUHAČEVO HIŠO.

Buffalo, N. Y., 18. aprila. — Danes zjutraj je eksplodirala pred hišo znanega suhaškega apostola E. H. Smitha bomba ter povzročila veliko škodo. K sreči ni bil nihče ranjen. Smith je dobil zadnje dni dosti pretihnih pism, za katere se pa ni nič zmenil. Policija išče atentatorja, toda danesaj nima o njem še nobenega sledu.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU.

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

1000 Din. \$13.50 2000 Din. \$26.80

5000 Din. \$68.50

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Poštni tekovni zavod".

ITALIJA IN ZASEDENEM OZEMLJE:

200 lir \$10.10 300 lir \$14.85

500 lir \$24.25-1000 lir \$47.50

Pri naročilih, ki znašajo manj kot 200 lir računamo posebej po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje Jadranska Banka v Trstu. Opa-tiji in Zadr.

Za pošiljave, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljujemo po močnostni se poseben dopust.

Vrednost Dinarjem in Liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepri-čakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vneprej, računamo po ceni tistega dne, ko nam pride poslani denar v roke.

POŠILJATVE PO BRŽOJAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO V NAJKRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.-

Glede izplačil v amer. dolarjih glejte poseben oglas v tem listu.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Postal Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Tel. Cortlandt 4087.

Glavno zastopstvo Jadranske Banke.

"GLAS NARODA"

SLOVENSKE BARVE

Owned and Published by

Slovene Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKSER, President

LOUIS BENEDICT, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"

(Voice of the People)

Issues Every Day Except Sundays and Holidays.

Za pol leta (vključno s poštnimi stroški)	\$5.00	Za pol leta (vključno s poštnimi stroški)	\$5.00
Za pol leta (vključno s poštnimi stroški)	\$5.00	Za pol leta (vključno s poštnimi stroški)	\$5.00
Za pol leta (vključno s poštnimi stroški)	\$5.00	Za pol leta (vključno s poštnimi stroški)	\$5.00

Subscription Yearly \$10.00

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenrednih in prazničnih dni. Podpisati in oddati se mora pri naročniku. Denar naj se blagovito poštepi na skladu. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se s tem tudi prejšnja slika odda, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA"

22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Telephone: Cortlandt 2375

NEW YORK CITY

MINNESOTA SITA OBEH STRANK

Iz grdo zmedenega političnega položaja se dviga eno dejstvo ko nekaj svetilnik v megli: — predsednik Coolidge ni priljubljen v Minnesoti, čeprav je osebo bolj priljubljen kot njegova stranka, in izid novembrskih volitev vzbuja resne dvome.

Izid je dvomljiv, ker ni v Minnesoti nikomur znano, če bo prišlo do kakšnega večjega gibanja v tretji stranki pod vodstvom La Folletta ali če se bo razvila farmersko-delavska konvencija, ki se bo sestala v St. Paul dne 17. junija, v kaj drugega kot splošno debatiranje.

Resnica je, da sta obe stari stranki razorganizirani in da se tako odločno zahteva tretjo stranko, da bi La Follette najbrž zmagal v državi proti republikancem in demokratom, brez ozira na moža, ki bi bil nominiran v New Yorku ali Clevelandu.

Če ne bodo mogli dobiti La Folletta, bodo sledili prištati tretje stranke senatorju Shipsetadu. Sledili bi tudi senatorju Magnus Johnsonu, če bi bil na razpolago, a žalobno zahteva ustava, da mora biti predsednik rojen Amerikane, in kandidatura Johnsona je vsled tega izključena.

Med onimi, ki se še vedno oprijemajo republikanskega stroja iz dni Knut Nelsona, je razpoloženje za Coolidge, ker so menja, da se bo lahko boljše odrezal novembra meseca kot pa katerikoli drugi kandidat. Pa tudi sedaj dvomijo močno o tem, da bi mogel biti izvoljen, kajti republikanci niso v tekočem letu posebno samozavestni.

Tudi demokrati so močno razdeljeni ter jih tlači mora tretje stranke. Za to imajo dosti povoda. Napake strankine uprave leta 1919 so imele za posledice, da so številni, ki bi drugače volili demokrate, stopili na stran farmersko-delavske skupine. Pri tej skupini se nahajajo še danes ter ne kažejo nobenega posebnega razpoloženja, da bi se iznova odcepili.

Večina voditeljev je prepričana, da bi združil McAdoo nase več glasov kot katerikoli drugi kandidat. Vsled tega se zavzemajo za prejšnjega zakladniškega tajnika proti gubernatorju Smithu, čeprav bodo zavzeli svoje končno stališče šele koncem maja. Če bo McAdoo drugod poražen ali celo dvomljiv, bodo dobili delegati na narodni demokratični konvenciji proste roke, da glasujejo za tega ali onega.

Moč McAdoo-ja je treba pripisovati skoro izključno železničarjem ter radikalcem med delavstvom. Železničarji se morajo zavzemati za McAdoo-ja, ker so se njih narodni načelniki zavzeli podpirati ga, čeprav se bolj zavzemajo za La Folletta kot za McAdoo-ja, kajti tukaj kot v drugih državah so izgubili železničarji dosti vere v McAdoo-ja kot zmagalca v boju in sicer "radi petroleja". To pa ne raditega ker mislijo, da je McAdoo resno zapleten v petrolejski skandal ali ker so izgubili vero v njegovo integriteto, temveč ker hočejo biti na strani zmagačen.

Gubernator Smith ima tukaj številne občudovalce, a tudi najbolj navdušeni med njimi dvomijo, da bi mogel dobiti v Minnesoti dosti glasov in sicer radi verskih vprašanj, katera bi dvignila njegova kandidatura.

Neki voditelj, ki je na dolgo in široko hvalil Smitha, je rekel končno: "Tu naokrog ni toliko Ku Klux Klancev, da bi se izplačalo govoriti o njih. Pa jih tudi ni treba. Skandinavski luteranci so bolj trpki anti-katoliki kot povprečni Klanči. Od zorne mladosti se jih uči sovraštvo do katoličanov, prav kot uče Irci svoje otroke sovraštvo do Anglije.

"To se tiče celo rdečkarjev. Če bi bil Al Smith baptist, bi imel dosti prilik v tej državi. Ker pa je katolik, je obojen vnaprej!"

Jugoslavija irredenta.

Redek jubilej.

Marija Jurca v Gorenjani na Gorickem je praznovala devetdesetletnico svojega rojstva v ožjem rodbinskem krogu.

Samomor 14letnega dečka.

Pri Sv. Jakoba v Trstu si je iz malenkostnih vzrokov komaj 14letni mesarji vajence Anton Cunjar vzel mlado življenje. Gospodar ga je namreč osumil, da mu je izbral dve uteži, kar ga je silno potrkalo. V razburjenosti se je podal doma takoj v spalnico ter se obesil na kljuko od vrat z robčkom. Mati ga je našla že mrtvele. Samomor dečka je zbudil po mestu precejšnjo senzacijo.

Samomor upokojenca.

Upokojeni tržaški občinski uradnik Julij Klemenčič, star 59 let, si je v nevrstnem napadu na gugal krogu v glavo. Domači so ga našli nezvestnega na postelji, na kar je bil prepeljan v bolnišnico, kjer pa je že čez pol ure umrl.

Novice iz Slovenije.

Smrtna kosa.

Iz Črnomlja poročajo: Dne 19. marca je v Loki pri Črnomlju umrla vdova Marija Lilek, roj. Starika. Dežvela je vrglo starost 101 leto in 2 mesece. Pokojnica je bila do lanske jeseni še prav trdna, je šivala brez očal, do zadnjega diha je bila bistrega uma in se je za vse zanimala. Gotovo je bila najstarejša žena v Sloveniji, če ne morda v celi Jugoslaviji. Zapuščala hčerko in veliko število vnukov in pravnukov.

Umrla so v Ljubljani: Helena Vavpotič, rojena Šubie, soproga nadpaznika mestnega dohodarnega urada. — Josip Jakuseh, arhitekt in stariji vodja pri podjetju Tunnies, 60 let. — Marija Pire, posestnikova žena, 51 let. — Neža Mejač, postrežnica, 73 l. — Frančiška Javoršek, bivša kuharica, 65 let. — Ivan Koželj, delavec sin, 3 mesece. — Tatjana Milnar, urdnikova hči, 21 mesecev. — Vencelj Steiner, zasebnik, 85 l. — Matija Deržaj, krojaški mojster, 55 let. — Alojzij Tavčar, metlarski pomočnik, 57 let.

Iz Celja poročajo: V Pragi je umrl dne 14. marca Adolf Bursik, bivši čevljarški mojster v Celju in marljivi godbenik svoječasne celjske narodne godbe. Bil je zaveden Slovan in naprednjak. Po prevratu se je izselil v svojo češko domovino in se nastanil v Pragi.

Smrtna nesreča.

Oskrbnik France Pečnik je peljal z voli vprežen voz od Sv. Prijoža na Pohorju proti Vuzenici. Med potom mu je spodrsnilo, padel je pod voz, ki je šel čez njega. Vrnil se je še sam z voli domov, a vsled dobljenih ran ni mogel več govoriti. Umrl je še isti dan.

Izpostavljeno dete.

V nedeljo 20. marca okrog polnoči je prišel na policijsko stražnico v Mostah delavec v tovarni za klet, Leopold Hafner, ki stanoje na Poljskani cesti v Ljubljani, par mesecev starega otroka moškega spola. Našel je dete pol ure preje, ko se je vračal ravno od dela, in sicer na klepi pred vratmi njegove sosedne hiše. Ker je dete jokalo, je Hafner šel, da vidi, kaj je. Vzel je otroka in ga odnesel k svoji gosposlini Mariji Jerančičevi. Čula je tudi ona otročji jok, vendar je mislila, da prihaja ta jok od sosedovih. Otrok je imel na glavi dve kapi, in sicer zgornjo belo-zeleno pisano, volneno, spodnjo pa belo, klekano. Zavrt je bil v belo, volneno srajčko in v belo-sivo pisano očevo ter v rjavozelenkast plet. Dete je drugače dobro razvito. Najdenčka so oddali v "Dečji dom", policija pa z vso inventurnostjo zasleduje brezceno mater. To je v kratkem drugi slučaj izpostave otroka v Ljubljani.

Zopet stekel pes.

Kakor poročajo iz Novega mesta, je stekel pes ugriznil ključavničarskega pomočnika Franca Zupana, ko je obiskal svoje sorodnike na Dobravi pri Kostanjevici. Zupana so takoj odvedli v Pasteurjev zavod v Zagrebu.

Po štirih letih.

V Ptuj je bil aretiran neki Alojzij Račelj, ki je osumljen, da bi bil pri umoru dveh obmejnih finančnih stražnikov. Oddal so ga v zapore ptujskega okraja. Umor je bil izvršen l. 1920.

Rop med Trzinom in Črnučami.

Umrja Franca Potočnika iz Ljubljane je dne 31. marca na poti med Trzinom in Črnučami na samoti napadel neznan mož. Ko je Potočnik okrog 13. ure nekaj časa počival, je neznanec nenadoma prišel iz za brega pri cesti do njega ter zahteval denar. Ker mu je odgovoril, da denarja nima pri sebi, mu je ropar odpel suknjico in mu iztrgal zavojček z obleko ter žepni nož. Medtem se je pripenjal po cesti neki motociklist. Ko je bil že v bližini, je ropar ustrelil z revolverjem na Potočnika. Na srečo pa mu je prestrlel samo čepico na glavi, naka je napadalec izginil z zavojčkom v gozd. Ropar je bil srednje postave, raztrgan in je nosil umetno brado.

Rop na Igu pri Ljubljani.

Pekovski vajence Miha Ambrožič je šel dne 3. aprila po cesti Ljubljana-Ig. V bližini Kozerjega grada, ob celi, ga je ustrelil nepoznanec ter zakril nad njim:

Peter Zgaga

Kdor govori o politiki, ne sme v isti sapi govoriti o poštenosti. Kljub temu se pa lahko reče, da je ta politiki bolj pošten kot oni, in da so nekatere zmožnejši od drugih.

Med možmi, ki pridejo vpoštev za bodoče predsedniško mesto, je tudi ime newyorškega gubernatorja Alfreda Smitha.

Smith se v vseh ozirih razlikuje od svojih sovrstnikov. On je poštenjak, če se sme govoriti o politiki kot o poštenjaku.

Izvoljen pa ne bo, ker je katoličan.

V Ameriki je namreč nepisana postava, da ne sme biti predsednik Združenih držav katoliške veroizpovedi.

Podobna nepisana postava je tudi v Vatikanu, namreč, da ne sme biti papež druge narodnosti kot italijanske.

Le v skrajni sili bi bilo mogoče opustiti to stališče.

Vatikan je bil že parkrat resno prisiljen, da je izpremenil svoje nazore, dočim Združenim državam dosedaj tega ni bilo treba.

Albanci so brez kralja.

Prestol so ponudili Williamu B. Leedsu. Njegov oče je bil ameriški milijonar, njegova mati pa grška princezinja.

Zaenkrat še ne ve, če bo sprejel ponudbo ali ne. V slučaju, da sprejme, ga ne bo nobena zavarovalna družba zavarovala za življenje.

Sedeti na albanskem prestolu je v gotovem oziru nevarnejše kot pa delati v rudniku, par tisoč čevljev pod zemeljsko površino.

Slavnemu poljskemu pianistu Paderewskemu je zbolel psiček. Vsled tega je Paderewski preklinal pet svojih koncertov.

Paderewski je bil svoj čas predsednik poljske republike.

Če bi zdajšnja svojega predsedništva posvečal že vsaj polovico toliko pažnje poljskemu narodu kot jo posveča sedaj svojemu psičku, bi se morda Poljakom malo boljše godilo.

Danska vlada je izgnala rusko princezino Olgo, ker je ukradla za dva tisoč dolarjev dragocenosti.

Ruski boljševiki bi jo zastran tega pregreška za par let zaprli.

Takozvani zločinski boljševiki so še vedno večji nasprotniki ne poštenosti kot so takozvane poštene vlade.

Zakonski mož je poklical k svoji hudi zakonski ženi slavnega zdravnika.

Zdravnik jo je preiskal ter čudno majal z glavo, rekel pa ni niti ene besede.

Ali ni nobenega upanja, gošpod zdravnik, ali ni nobenega upanja? — je vpraševal mož ves preplašen.

Zdravnik se odkašlja in ga ostro pogleda rekoč:

— Izrazite se bolj točno: ali upate, da bi ozdravela, ali upate, da bi umrla?

Bog ve, če je je v Washingtonu kak senator, ki še ni član katerega senatnega preiskovalnega odbora.

Iz zadnje statistike je razvidno, da so umorilne po Zdrženih državah prenapolnjene.

Tudi v kongresu so vsi prostori zasedeni.

NOVA ZANIMIVA KNJIGA

NA KRVAVIH POLJANAH

Special Ivan Matičič

Cena s poštnino

\$1.50

(Adv.)

Jugoslovanska

Katoli. Jednota

Ustanovljena 1. 1898

Inkorporirana 1. 1901

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:

Predsednik: RUDOLF PERDAN, 513 E. 125 St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 194 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Box 361, Ely, Minn.
Blagajnik: Blagajnik: JOHN MOYER, 412 — 12th Ave. East, Duluth, Minn.

Vrhovni sodniki:

Dr. SOB. V. GRAHEK, 225 American State Bank Bldg., 605 Grant St. E. 5th Ave., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbori:

ANTON KRAŠNIK, Room 344 Bakewell Bldg., 505 Diamond and 5th Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHAR MLADIC, 1234 W. 18 Street, Chicago, Ill.
FRANK KRAHEK, 4223 Washington Street, Denver, Colo.

Perčni odbori:

LEONARD SLABODNIK, Box 419, Ely, Minn.
GREGOR J. FORENTA, 210 Stevenson Bldg., Payallup, Wash.
FRANK KRICHE, 5217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zdravstveni odbori:

VALENTIN PIRC, 788 London Rd., N. E. Cleveland, O.
PAULINE ERMENO, 223 Park St., Milwaukee, Wis.
JOSEF STERLE, 404 E. Main Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARC, 513 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari, ki se sodevajo, se uradnih računov, kakor tudi denarne politike, naj se posilijo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se posilijo na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in boljših spričeval naj se posilijo na vrhovnega sodnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovancem in obliki pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se sglasi tajniku bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrne na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi v 3 člani ali članicami.

Iz Jugoslavije.

Milijenarka preko noči.

"Volksblatt" iz Novega Sada poroča o 62letni ubogi služkinji Ani Müller, ki je postala takorekoč preko noči večkratna milijenarka. Dohla je od ameriškega konzulata obvestilo, da je v Ameriki umrl njen brat in zapustil premoženje, katero znaša v jugoslovanski valuti 16 milijonov dinarjev. Ker od vseh sorodnikov amlega poleg Mullerjeve in ene sestre v Palanki ne živi ničče, pripade vse to ogromno premoženje obema sestram.

Samomor služkinje.

V Beogradu se je zastrupila z raztopeno sode služkinja Perunićka Mačuzarić. Vzrok samomora je menda nesrečna ljubezen.

Maskirani razbojniki.

V Novem Sadu so v ženske maskirani razbojniki vdrl v stanovanje Marije Zeis, ki zvezali ter nato oropali celo stanovanje.

POJASNILO

vsem onim, ki so me vprašali radi dela v našem kraju Elizabethport, New Jersey. Delo se že dobi, plače pa so različne; navadno se plača po 45 in 50 centov na uro, rokodelci oziroma mehaniki pa zaslužijo več, kot povsod. Jaz ne vabim nikogar semkaj za delom, ampak ker je Elizabeth prav blizu mesta Newark, N. J., in New Yorka in je kdo na poti skozi ta kraj, se lahko oglasi in sam prepriča. Meni je nemogoče vsakemu posebej pisati. — Z rojstvom pozdravom A. Spragar, 330 Bond St., Elizabethport, N. J.

Spomladno potovanje v domovino.

Znano je, da sedanja priseljeniška postava dovoljuje povratek tekom šestih mesecev izven kvote tudi onim, ki niso ameriški državljani.

Naši rojaki imajo sedaj najlepšo priliko obiskati svoj rojstni kraj in se zopet zadovoljni in okrepani na duhu in telesu, vrniti.

Kadar se odločite potovati v domovino je najbolje, da se obrnete za navodila na nas, ker imamo v tem oziru dolgoletno skušnjo in smo radi tega v stanu, Vas dobro poslužiti.

Opozorjamo Vas na —

VELIKO IZLETNO POTOVANJA 14. MAJA t. l. S PARNIKOM "PARIS".

Pišite po navodila.

Denarna izplačila in druge bančne posle izvršujemo najugodnejše.

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt St.,

New York, N. Y.

GLAVNO ZASTOPSTVO JADRANSKE BANKE

TRPLENJE in strahote s bojnih pohodov bivšega slovenskega planinskega polka.

V knjigi so popisani vsi boji bivšega slovenskega polka od prvega do zadnjega dne svetovne vojne. In Galicije, z Doberdške planote, z gorovja s Tirol, Fajžjega hriba, Hudega Loga, Sv. Gabrijela, Pijava in s polkovnem uporu ter njega zakletvi.

Knjiga je trdo vezana, vsebuje 270 strani in 25 slik in vojni. "GLAS NARODA" 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Zagonetno, toda resnično.

Ameriška madama Humbert.

II.

Mrs. Chadwick je bila brez dvoma zločinski ženi. Prinesla je sveznj važno izgledajočih dokumentov v neko vodilno banko v Clevelandu ter najela omarico v varnostnem predalu. Oborožena s potrdilom banke je prepičala celo vrsto bogatih Amerikancev, da ima v dotičnem predalu varnostne listine v vrednosti skoro petih milijonov dolarjev, da pa jih ne prodajo, ker je trg neugoden in ker bi trpela pri tem prevelike izgube. Svojo povest je izpreminjala kot je zahtevala prilika in pogosto je pripovedovala, da je podedovala vrednostne papirje pod pogojem, da jih ne prodajo nikoli. Lahko pa obljubi vsem onim, ki ji zaupajo, velike dobičke. S ponudbo, da bo plačala dvajset odstotkov obresti, je napotila nekega milijonarja, da ji je izstavil ček za dvesto tisoč dolarjev.

Njene sleparije niso bile seveda nič drugega kot oponašanje sleparij mme. Humbert in vspridno dejstva, da je vzprijela to sleparijo le eno leto po obsodbi soglasne madame Humbert, je naravnost prese netljivo, da je mogla najti žrtve. Na svetu je namreč še vedno dosti neumnih, vendar pa trdijo nekateri, da je izvajala Mrs. Chadwick neke vrste hipnotizem na svoje žrtve.

Naj bo stvar taka ali tako. Splošno se je vrjelo njenim izjavam o velikanskem premoženju, ki počiva varno v predalu banke. Ko je sporočila nekemu drugače zelo pametnemu in previdnemu newyorškemu milijonarju, da mu lahko v teku enega leta vrne dvojno svoto, če ji posodi sto tisoč dolarjev, ker bo bančni predal gotovega dne odprl ter bo vsebine porazdeljena po njenih navodilih, ji je vrjel brez vsakega nadaljnjega pomisleka ter se ločil od denarja, katerega ni nikdar več videl. Ni še tako dolgo, ko se je pripetilo to. Ta transakcija se je izvršila leta 1904 in mož, ki je bil osleparjen, je moral dvanajst mesecev preje čitati o slučaju madame Humbert.

Sleparija s predalom v banki se je dobro izplačala. Mrs. Chadwick je vzela posojeni denar ter ga izdala. Dan za dnem, po dnevi in ponoči, je bila hiša polna gostov. Trgovci so bili veseli. Dobili so plačano v gotovini in večina njih je bila preveč prekanjena, da bi vzela "delnice" na bančni predal, a ta značilna sleparija je vendar prinesla koristi gotovim ljudem.

Mrs. Chadwick pa ni bilo enostranska v svojih zločinskih podvignih. Enkrat je povabila nekega znanega finančnika, naj obeduje pri njej v družbi par prijateljev. Ni hotela namreč postati žrtve sleparije z bančnim predalom in vsled tega je sklenila ona osvetiti se. Ohranila je vsled žnjim prijateljske odnose in on je povabilo sprejel, nič hudega sluteč. Ko je dospel k Mrs. Chadwick je bil edini nadaljni gost neka lepa mlada deklica, hčerka nekega newyorškega zdravnika.

Obed je bila zelo živahna afera in proti koncu je postal finančnik, v svoje veliko presenečenje, zelo zaspan. Nobenega pojma ni imel, da ga je gostiteljica nalašč omamila. Ko se je naslednjega dne prebudil, se je znašel na tleh in trenutno pozneje je vstopila Mrs. Chadwick ter mu je pričela s solzami v očeh pripovedovati, da je v svojem "razburjenem stanju", s čemur hotela reči "pijanem stanju", grdo razžalil njeno prijateljico. Konečno je moral plačati finančnik petdeset tisoč dolarjev "odškodnine" in od te svote je dala Mrs. Chadwick svoji sozaročnici celih tisoč dolarjev.

Mrs. Chadwick je bila namreč brez srca in le denar je bil njen bog. Denar je oboževala s pravim fanatizmom in celo ko se je bli-

žal dan, ko bi morali odpreti njen bančni predal, ni kazala niti strahu niti nervoznosti. Izgledala je srečna in brez dvoma je ohranila do zadnjega svojo lepoto in eleganco.

Konečno pa je prišlo jutro, ko se je napotila ena najenih žrtv v Wade National Bank v Clevelandu ter predložila potrdilo, ključ ter pismo privoljenje Mrs. Chadwick, da sme odpreti bančni predal ter vzeti ven vrednostne papirje.

Dotični mož je posodil štiristo tisoč dolarjev ter je povsem naravno, da je hotel dobiti nazaj svoj denar. Mrs. Chadwick mu je dala navodilo, naj si izbere zadostno akcij, da pokrije njimi posojeno svoto in nadaljnjih sto tisoč dolarjev za obresti, nakar naj pošlje neki borzni tvrdki v New Yorku z navodilom, naj prodajo ostale vrednostne listine.

Predstavljajmo si v duhu dramatični trenutek, ko je lahko verni upnik utaknil ključ v ključavnicu predala ter so se odprla vrata. Veselo se je moral smehljati, ko je videl kup važno izgledajočih dokumentov, ki so bili brez dvoma dragoceni akcijski certifikati. Takoj nato pa je spoznal, da je osleparjen, kajti dokumenti so se izkazali kot ničvredni papirji.

Bomba se je razpočila. Od onega trenutka naprej je bila znana Mrs. Chadwick kot ameriška madama Humbert. Upniki so besneli. Drugi pa so jih zasmejavali. Nekateri so rajše ostali nepoznani, kajti vedeli so, da je njih denar itak izgubljen, brez upanja na rešitev. Kljub temu pa so bile uveljavljene stroge odredbe in proti Mrs. Chadwick je bilo izdano zaporno povelje.

V pričetku decembra 1914 je stanovala Mrs. Chadwick v nekem odličnem hotelu. Tam je hotela preživeti božične praznike ter je že odredila vse potrebno za veliko božično slavlje. Za svoje prostore je plačevala po petdeset dolarjev na teden in s seboj je privedla pol duzina služkinj. Kadar se je pokazala v hotelu, so strmeli vsi ostali gostje.

Usojeno pa ji je bilo preživeti božične praznike za zamreženimi okni in železnimi vratmi ter odpočitveni iz elegantnih prostorov v hotelu v jetniško celico. Ko se je sedela nekega večera pri večerji, oblečena v elegantno pariško obleko ter obložena z nakitom v vrednosti najmanj petdeset tisoč dolarjev, ji je poslovođa hotela sporočil, da jo želi videti par gospodov. Obiskovalci ob vsakem dnevnem času niso bili nič izvanrednega pri njej in domnevali je, da so to možje, ki prosijo njenega sodelovanja pri kaki božični prireditvi. Vsled tega je odvrnila, da bo sprejela gospode v svojem salonu in brez vsake slutnje se je napotila tjakaj ter vprašala tujce, kaj želijo. Obiskovalci pa so bili brutalno prostodušni, povedali, da so detektivji ter sporočili Mrs. Chadwick, da je aretirana in je dvignjena proti nje obtožba, da se je na sleparski način polastila skoro petih milijonov dolarjev.

Tako trdno je bila sleparica prepričana, da bodo njene žrtve molčale, da je stala par trenutkov nepremično na mestu, ko je izvedela novico ter se nato nezavestna zgrudila na tla. Precej časa je trajalo, da so spravili detektivji sleparico po stopnjah navzdol ter v kočijo, ki je čakala zunaj.

Mrs. Chadwick je pričela svojo kariero s triumfom nad mehko-srčnim canadskim sodnikom, kateremu se je zdel prelepa, da bi bila hudobna in vsled tega je sklenila izvajati svoj boj za prostost zopet z orožjem svojega osebnega čara in svojih lepih pogledov. Ko so jo privedli v sodišče, se je takoj onesvestila, kajti vedela je, da izgleda mišno v tem položaju in

da bo vzbudila sočutje celo v svojem najhujšem nasprotniku. Zmotila se je. Mesto sočutnih mož je videla krog sebe le par hladnih sodnijskih uradnikov. Poslušati je morala svojo življensko povest, katero je pripovedoval državni tajnik, ki se ni brigal za nene lepe poglede. Državni pravdnik je pripovedoval, kako je upropastila številne možje in ženske ter rekel, da je najbolj nevarna sleparica v deželi, nova madama Humbert. Oznalil jo je kot brezsrčno pustolovko, ki je napovedala družbi vojno ter plačala ljubezen svojega moža s tem, da e oblatila njegovo ime.

Njeni zagovorniki so si seveda na vse mogoče načine prizadevali, da izposlušajo njeno oproščenje, a blaznost ni mogla priti v poštev, kajti bila je prepremetna. Sodnik jo je obsodil na petnajst let ječe. Upniki so dobili nazaj le majhen del njenega plena.

Čudna bitja na Sumatri.

Nemški kapitan je naletel na čudna bitja, katere je imenoval človeške opice. — Čudaki imajo dolge lase, zvite v klopčič. Bitja so plašna in se ne pustje ujeti.

Holandsko-indijski list "Sumatra Post" je prinesel pred kratkim legendo o eksistiranju pravičnikov v notranjosti Sumatre. Omenjena skrivnostna bitja imajo čudno lastnost, da so njih noge, obrnjene na znotraj, to je, da stopajo s petami naprej. O tej stvari, katero se je splošno smatralo za pravljico, se je mnogo govorilo. Kapitan Maier, ki ima topografsko službo na Sumatri, je poizvedoval o skrivnostnih bitjih, ki so, kakor se zdi, človeške opice. V listu "Tropische Natur" poroča o uspehu svoje preiskave. S tem, kar se navaja o človeških opicah s Sumatre, kapitanovo poročilo popolnoma soglaša. Omenjena bitja, ki imajo velikost od 80 do 150 centimetrov, so bile opažene na vseh delih otoka, samo v vsakem kraju jih drugače imenujejo. Ti praljudje so temnorjave do črne polti, to se pravi, da imajo lasje, ki pokrivajo celo telo, to barvo. Lasje na glavi so ogoljeni in padajo v gostih kodrih nazaj do hrbta, kjer so zviti v klopčič. Posebno karakteristično pa so usmerjene noge. Niso, kakor pri razvitih ljudeh, obrnjene naprej, temveč nazaj, tako da stopa pračlovek s peto naprej. Repa, kot ga imajo opice, ni opaziti. Tudi roke niso tako dolge kot pri opici. Človeška opica se tudi ne penja in ne pleza ter teče samo po zadnjih nogah. Pred človekom ima silen strah. Pri bližanju je silno plašljiva in pogibe kakor hitro more. Pri tem izusti, presumljiv krik. Po opazovanju tudi ni krvoločna in se živi predvsem s sadjem, kačami in črvi. Kače lovi na ta način, da jih ubije s celimi drevesi, ki jih izruje s prirojenjo si silovitostjo in potem treščil nanje. Včasih je tudi sladkosnedna in vpada v sladkorne plantaže tamošnjih naselencev. Dosedaj se še ni posrečilo dobiti v roke eksemplar zagonetnega bitja, ki je po zatrdilu kapitana Maierja brezdvomno še neodkrito plemo pračloveka.

General Bruce poroča nadalje o izredno številnih ponudbah nosačev, ki jih je prejel v Darjeelingu. Vkljub razmeroma mali odškodnini, ki so jo prijel pri predlanski ekspediciji, in kljub silnim naporom so se vendar mnogi teh nosačev prijavili za udeležbo, med njimi tudi dva, ki sta edina rešila svoje življenje pri nesreči, ki je doletela skupino udeležnikov zadnje ekspedicije. Pri odhodu je krajevni lama blagoslovil ne le tibetanske nosače, marveč tudi Evropejce.

Letos — pravi nadalje poročevalec — smo imeli srečo, da smo že 1. marca imeli v Darjeelingu zbrane preizkušene člane ekspedicije in tako smo lahko popolnoma mirno izvršili vse potrebne prijave ter prenesli v Phari Dzong — to je točka, kjer krenemo z glavne poti v Lhaso — vse naše zaloge in aparate za kisik ter točno označevali tudi one zaloge, ki jih potrebujemo na pohodu in ki jih deponiramo v raznih skadiščih. Te ukrepe smo storiili upoštevajoč izkustva iz leta 1922. Na ta način si prihranimo mnogo dela ter skrajšamo znatno naš pohod. Računati smemo, da bomo, če pojde na pohodu skozi Tibet vse posreči, vsaj teden dni več kakor leta 1922 in da se povspemo na vrh Everest.

Družba je sestavljena iz šestih starih in sedmih novih članov. Mallory je edini, ki se je udeležil vseh treh ekspedicijskih in trdno se nadejamo, da bo njegova vztrajnost imela taktokrat popoln uspeh. Sicer ni mogoče določiti v naprej višav Himalaje na posameznika, ali kakor se da presoditi, nimamo v skupini, ki pojde navrh, niti enega člana, ki bi ne bil kos velikim naporom ekspedicijske.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ VEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V SLOVENSKIH DRŽAVAH

Najvišja točka na svetu.

Znanstveniki bodo kmalu vzprijeli tretjo ekspedicijo na Mount Everest. — Dosedanji sta se izjalovili. — Izkustva prejšnjih let so bila dobrodošla.

V tretje se je angleška ekspedicijska podala na pot, da se popne na najvišjo goro sveta. Priprave so bile taktokrat obsežnejše kakor pri prvih dveh ekspedicijskih. Člani so najskrbnejše izbrani, upoštevajo se vsa izkustva prejšnjih poizkusov. Pogumni hribolazci so prepričani, da se jim taktokrat posreči priti na vrh gore. Vodja ekspedicijske, general Bruce, najboljši poznavalec Himalaje, poroča pred odhodom na težavno in nevarno pot sledeče:

V tretje so člani ekspedicijske zbrani v Darjeelingu. Tri, mislim, je srečna številka, posebno pri podjetju, kakor je naše. Četudi smo bili predlanskim dobro opremljeni smem vendar trditi, da smo si pri prvi ekspedicijski nabrali dragocenih izkustev. Čeravno nismo dosegli cilja, smo vendar silno napredovali v primeri s prejšnjim prizadevanjem, povspeti se na najvišji vrhove naše zemlje. Izrek alpinista Mummereya: — "Sprva absolutno nemogoče, potem najtežja partija v Alpah, nazadnje pa lahka partija za domače" je vkljub njegovemu humorju točno očrtal razvoj planinskega sporta. rPed letom 1922 so drzni planinci le eno noč preživeli 23.000 čevljev visoko. Če nvažujemo silne uspehe velikih pionirjev planinskega sporta, ne moremo dvomiti o tem, da so bili telesno vsaj enakovredni z modernimi hribolazci. Navdajal pa jih je strah, da utegnajo omagati v višavah, katerih se danes ne ustrašimo. Danes vemo, da pri zadostni vaji nihče ni tako slaboten, da bi skorajp neomejeno dobo ne mogel vzdržati v višavi 21.000 čevljev in tudi višje. Z drugimi besedami: odločilno je duševno stanje. Zanimivo je, da je v času, ko so se evropski učenjaki še prepirali o tem, ali človek sploh more živeti v vrh Montblanka, pot preko Khombule v višavi 19.000 čevljev že nešteta stoletja bila v trajni porabi.

General Bruce poroča nadalje o izredno številnih ponudbah nosačev, ki jih je prejel v Darjeelingu. Vkljub razmeroma mali odškodnini, ki so jo prijel pri predlanski ekspediciji, in kljub silnim naporom so se vendar mnogi teh nosačev prijavili za udeležbo, med njimi tudi dva, ki sta edina rešila svoje življenje pri nesreči, ki je doletela skupino udeležnikov zadnje ekspedicije. Pri odhodu je krajevni lama blagoslovil ne le tibetanske nosače, marveč tudi Evropejce.

Letos — pravi nadalje poročevalec — smo imeli srečo, da smo že 1. marca imeli v Darjeelingu zbrane preizkušene člane ekspedicijske in tako smo lahko popolnoma mirno izvršili vse potrebne prijave ter prenesli v Phari Dzong — to je točka, kjer krenemo z glavne poti v Lhaso — vse naše zaloge in aparate za kisik ter točno označevali tudi one zaloge, ki jih potrebujemo na pohodu in ki jih deponiramo v raznih skadiščih. Te ukrepe smo storiili upoštevajoč izkustva iz leta 1922. Na ta način si prihranimo mnogo dela ter skrajšamo znatno naš pohod. Računati smemo, da bomo, če pojde na pohodu skozi Tibet vse posreči, vsaj teden dni več kakor leta 1922 in da se povspemo na vrh Everest.

Družba je sestavljena iz šestih starih in sedmih novih članov. Mallory je edini, ki se je udeležil vseh treh ekspedicijskih in trdno se nadejamo, da bo njegova vztrajnost imela taktokrat popoln uspeh. Sicer ni mogoče določiti v naprej višav Himalaje na posameznika, ali kakor se da presoditi, nimamo v skupini, ki pojde navrh, niti enega člana, ki bi ne bil kos velikim naporom ekspedicijske.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ VEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V SLOVENSKIH DRŽAVAH

Konkurenca pri vasovanju.

Iz starega kraja poročajo, da je imel vasovalec nenavadnega konkurenta. — Dajal mu je dobre nasvete, pa niso padli na rodovitna tla. — Kaj išče ponoči na vasi?

Hm, n—da... Naši pradedi so poznali žalostno zgodbo o dveh "pregrešnih Italijanih, prav ferderban'ega srca" in je jako hvalevredno, da je ne pozabijo tudi vnuki in pravnuki, kajti pripoveduje ta zgodba, da sta "na gavgbe" bila peljana, da bi vid'la "paradiž". In se je zgodilo v prijazni gorenski vasi, da sta se fant in župnik — bodi mu izraženo na tem mestu priznanje za gojitev deviške treznosti — spomnila pod oknom te starodavne zgodbe. Letopis pripoveduje o tej vaski idili tako-le:

Sree ni kamen in pomladanske noči so sila nevarne za mlade fante. In se je zgodilo, da je poglano, nemirno srce gorenskega fanta k svoji ljubici. Je že tako in bo vedno tako, da ima neko svojo moč in da ni dobro človeku samemu biti. Bleda luna je sijala na jasnem nebu, ko je fant pristavil lestvico in prav umalhalo potikal, da bi mu odprli vrata v paradiz. Pa še ni postavil noge na prag svoje srčnega kraljestva, jo svobodo. Žensk z zastrtimi obrzi je v Carigradu še vedno mnogo. Splošno velja o ženskah, da so bolj konservativne kakor moški. Toda za bodočnost Turčije pomeni osvobodjenje žensk socialno revolucijo. Kdor pozna turško zgodovino, mora prirediti, da je bila odsotnost pravega rodbinskega in družabnega življenja glavni vzrok neuspeha vseh dosedanjih reformov. Šele Kemal paša je odstranil to tradicionalno zapreko.

Zanimivo je tudi versko življenje nove Turčije, ki ni več tako fanatično, temveč se približuje bolj notranjemu prepričanju in veri v Boga kot neko nadnaravno silo ne glede na tradicije o njenih zunanjih značih. Verno ljudstvo od preprostega Turčina, kteččega v mošaji, do hodže je postalo uljudno. Ne izogiblj se več tujcev in če zabrede Evropejce v mošajo ga prjazno pozdravijo ter mu pokažejo svoje cerkvene znamenitosti. Uljudni so tudi sprevodniki električne cestne železnice. Po narodnosti se ne ločijo, ker nosijo vsi fese ali angorske čepice. Tramvaji so modernizirali mesto. Abdul Hamid se je bal elektrike kakor vraga in zato ni dovolil, da bi dobila država kakoršnekoli električne naprave. Niti šole niso smele imeti električnih aparatov. Promet se je vršil v mestu s pomočjo konjskih tramvajev, ki so vozili skozi predor med Galato in Pero. Zdaj so taki tramvaji popolnoma izginiti. Carigrad je preskrbljen z električno železnico, ki spaja oba glavna dela mesta. Središče prometa in zveze je veliki most Karakivi, ki spaja Galato s Stambulom. Promet je reden in točen.

Jejte in shujšajte

To je stara fraza, obrnjena narobe, toda moderne metode za odpravo maščobe so omogočile ta izrek.

Če ste preveč debeli ter se nečete takšno težaviti, če radi jeste, pa kljub temu ne želite shujšati za par funtov, storite to: 1. ojačite k svojememu lekarju (ali pa pišite na Marmola Company, 68 Garfield Bldg., Detroit, Mich. ter mu dajte (ali pošljite) en dolar. Za to zmerno svoto vam bo lekarj pokazal pot, da se izpolne vaše želje po lepi sloki, suhi postavi. Dal vam bo svoj Marmola Prescription Tablet (Marmola Prescription Tablets) sestavljen po Marmola Prescription. Eno morate vzeti po vsaki jedi in pred počitkom, da boste pričeli izgubljati maščobo stalno in lahko. Potem se zdravite do zaželjive teže. Marmola Prescription Tablets (Marmola Prescription Tablets) so neškodljive ter dobre za splošno zdravje. Ni vam treba stradanja in večanja. Jejte kar vam je ljub, večajte naj se atleti, toda vzemite malo tableto s seboj. Brep dvoma bo preobilo mase hitro izgubili, vi boste pa ostali svoj naraven Jan, lepo pokrit s trdim mesom in soki in mišicami.

FRANK SAKSER STATE BANK

zveza dobra in vozovi čisti. Cene so razmeroma nizke.

Tudi telefonska mreža je vzorno urejena. Telefon, ki ga je uvedla nova vlada po letu 1908, je bil last neke angleške družbe, ki izvrstno skrbi za redno telefonsko zvezo. Čudno se zdi tujcu, ko hoče telefonirati in mu ni treba zviniti, niti kričati "halo". Pritisne na električni gumb, pove številko in zveza je gotova. Številke se lahko izgovarjajo tudi v francoščini. Glede telefonske zveze bi se v Carigradu učila mnoga evropska mesta.

Kar se tiče umstvene kulture je treba omeniti važen korak, ki ga je storila Turčija s tem, da se je približala zapadu. Dasi središče orientalskega življenja, je Carigrad zanimiva slika čistoče, kakršna vlada evropskih mestih. Ulice so tlakovane, ponekod celo z asfaltom. Izginili so kupi smeti in blata, pa tudi lačnih psov, ki so se ktili še nedavno v krdelih po mestu ter predstavljali kaarkarteističen pojav Carigrada, ni zdaj več. Že leta 1909 jih je vlada pregnala na nek pust otok v Mramornem morju, kjer so do zadnjega poginili. S tem je mesto mnogo pridobilo na čistoti.

Usodna sličnost.

— Poznam človeka, ki vam je podoben tako, da se vaju komaj razloči.

— Za božjo voljo, vendar mu niste morda dali nazaj 100 dolarjev, ki sem vam jih pred tremi tedni posodil?

Dobra prilika.

— Čemu ste ukradli zapestnico iz zlatarjeve izložbe?

— Vidite gospod sodnik, zunaj na tabli je bil napis: "Ne zamudite priložnosti, in tako se nisem mogel brzdari".

Brezplačno onim, ki trpe vsled mrzlice in naduhe.

Brezplačna poskušna metoda, katero more vsakrabi brez neprilike in izgube časa. Imamo način, kako kontrolirati nadohe in želimo, da poskusite na naš račun. Ni ne da, ako je to še dolga bolezen, ali pa ne da, ako je to še pred kratkim, ako je senena mrzlica ali pa kronična nadoha, naročiti morate brezplačno poskušajo našega načina. Na to se ne gleda, v kakih klmih živite, ne gleda se na vašo starost ali opravilo, ako vas muči nadoha ali mrzlica, naš način vam bo takoj pomagal. Posebno želimo podati onim, ki se nahajajo navdvoj v obupnem stanju, kjer niso pomagala vsakovrsta vdihavanja, briganja, zdravila opija, dimi, "patentirano kajuene" itd., želimo pokazati vaš komur, da je ta nov način določen, da vam v vsako težko dihanje, vse hrope in vse strasne napade takoj.

Ta brezplačna ponudba je prevažna, da bi jo zamenarili. Pišite sedaj ter jo takoj pricinite. Ne pošiljte denarja. Pošljite kupon dane, Niti poštnine ne plačate.

BREZPLAČNI POSKUSNI KUPON. FRONTIER ASTHMA CO., Room 2013 Niagara and Hudson Sts., Buffalo, N. Y. Pošljite prazno poskušajo našega načina:

Želim izvedeti za bivanje sledečih rojakov: ANTONA TURŠIČ, JOHNA KUFELJ in FRANKA MRAMOR. V slučaju, da kdo izmed rojakov ve za naslov katerega izmed teh, ga prosim, da ga mi javi, za kar bom hvaležen, ali naj mi sami javijo svoj naslov, ker imam nekaj važnega poročati. Pozdrav rojakom širrom Amerike. — Joseph Turšič, Camp 59, Box 41, Camden on Gauley, W. Va. (1922-4)

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtnike, pri katerih kupujete ali naročate in ste njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste ustregli vsem

Uprava "Glas Naroda"

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR za leto 1924

V ZALOGI GA IMAMO ŠE SAMO PAR STO IZTISOV.

Kdor ga še nima, naj ga takoj naroči, da ne bo prepozno.

Cena 40 centov. Za Jugoslavijo je lista cena.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY 82 Cortlandt Street New York

ZA NAKAZILA V AMERIŠKIH DOLARJIH --

IMAMO DIREKTNE ZVEZE, POTOM KATERIH IZPLAČUJEMO DOLARJE POLJUBNIM OSEBAM V JUGOSLAVIJI, ITALIJI, AVSTRIJI IN NEMČIJI.

Ker pa je zvezana našava dolarjev za izplačila v Jugoslaviji z znatnimi stroški, smo bili primorani zvisati pristojbino, ki je sedaj naslednja:

Za izplačila dolarjev brez pogoja: do \$25. po \$1., od \$25. naprej po 4%.
Za izplačila proti predložitvi vidiranega potnega lista: do \$25. po 75 centov, od \$25. naprej po 3%.

Denar, nakazan v Jugoslavijo brez pogoja, se izplača naslovniku takoj ter isti lahko takoj z denarjem razpolaga. Vsled tega priporočamo onim, ki pošljejo denar samo za potne stroške, poslužiti se drugega načina ter označiti na nakaznici: Izplačati le proti predložitvi vidiranega potnega lista (posla) za Združene države). Ako potem naslovnik nebi mogel predložiti takega potnega lista, se stari nakazani znesek zopet na razpolago vplačniku.

Pristojbina za izplačila dolarjev v Italiji, Avstriji in Nemčiji znaša do \$25. po 75 centov za nakazilo, od \$25. naprej po 3%, to je po 3 cente od dolarja.

Nakazil za zneske pod \$5. ne moremo prevezeti. Vsled tamošnjih odredb, ne moremo izplačati v Nemčiji nenkrat eni in isti osebi več kot \$20. Znesek za pristojbino nam je poslati obvezni z oclm, ki naj se izplača.

Povdarjamo pa, da je najbolje in najenostavneje nakazati od tukaj dinarje oziroma lire zlasti, onim, ki bivajo na deželi da leč od banke ter v menjanju dolarjev niso izkušeni.

Na zahtevo izvršujemo izplačila tudi brzojavno in potom brzojavnega pisma. Stroški za brzojavno pismo (Cable Letter) znašajo \$1., stroški za direktno brzojav (Cable) pa: v Jugoslavijo \$5., v Italijo, Avstrijo in Nemčijo \$4.

Vsi oni, ki tega oglasa nebi razumeli, naj nam pišejo za natančno pojasnilo ter pripomnijo, v katero državo žele denar poslati.

FRANK SAKSER STATE BANK

NESREČNA LJUBEZEN

M. N. — Za "Glas Naroda" poslovalni J. T.

(Nadaljevanje.)

— Da, če bi ga ljubila, pa bi se poročila z njim.
— V tem slučaju pa ne smeš biti jezna, če te ne bom nikdar obiskala. In Jolanta je smeje sedla v naslonjač ter si podprla z roko svojo krasno glavo.

— Bi pa zato stric Danijel večkrat prišel — je nadaljevala Lena. — Kaj ni res, stric, da bi me obiskal, če bi živel v najmanjši kočici, oddaljeni od vsega sveta?

Lena se se smehljala, toda knezu se je zdelo, da blodi njen pogled po silnih daljavah in da je v njenih očeh čudno neutrušeno hrepenenje.

Danijelove ustnice so se premikale. Nervozno je začel s prstom risati po zlatotkanem prtu, toda še predno je mogel odgovoriti, se je primaknila Jolanta k njemu, ga prijel za roko ter mu pogledala naravnost v oči.

— Ne bodi neumna, Lena. Kako bi se mogel vendar stric Danijel zanimati za kaj takega? Niti na misel mu ne pride, da bi se jaz ali ti poročila s kakim manjvrednim človekom. Jaz ga boljše poznam kot ti. No, sicer pa...

Prijela ga je za roko ter mu začela gledati črte na dlani. — Včasih sem znala nekoliko prerokovati.

— Kje si se naučila prerokovati? — jo je vprašal Sobolej smeje.

— Oh, kaj takega se človek hitro nauči. Čakaj bom pogledala, če si res tako brezsrčen in trd kot se delaš. Še nikdar nam nisi z besedico omenil zaradi katere svoje nesrečne ljubezni si se posvetil večnemu devištvu.

Knezu Soboleju je vztrepetala roka. Hotel jo je umakniti, pa je bilo že prepozno.

— Prosim te, bodi usmiljena s svojim prerokovanjem in svojimi izrazi. Pomisli, lažje so mi že napoli osiveli.

— Ne boj se, Mahoma — bom pa izvedela vse — ter razkrinkala tvoje sree.

Lena je opustila svoje delo ter zaprla svoj pogled v knezov obraz.

— Pa je res čudno, stric Danijel.

— Kaj je čudno?

— Čudno je, da mi ni nikdar prišlo na misel, da bi mogel v življenju še koga drugega rad imeti kot mater, Jolanto in mene. Ne morem si predstavljati, da bi tvoje sree kdaj utripalo za kako drugo žensko bitje, kljub temu, da je to tako naravno in tako enostavno.

— Ne, Lena, pri Bogu ne. Edinole onim trem, ki si jih imenovala, sem posvetil vse svojo ljubezen, svojo prvo ljubezen ter svojo prvo in edino srečo.

— Stric Danijel, ti si velik grešnik — je dejala Jolanta in mu zaprla s prstom. — Nedolžen obraz delaš, toda črte na tvoji dlani te izdajajo. Le pogledaj to ostro, jasno, izrazito črto.

— Vidiš.

— Dobro. Ta črta razodeva, da igra v tvojem življenju ljubezen veliko ulogo. Vse tvoje življenje je polno ljubezni. Vsa nesreča in vse hudo, kar te je kdaj prizadelo, je posledica te ljubezni.

Sobolej je skoraj z izbuljenimi očmi gledal v svojo tresočo se roko.

— No, kakšen je pa konec te čudne pesmi? — je vprašal s hreščečim glasom.

Jolanta je zavihala nos ter odvrnila:

— Žal, da tako daleč ne seže moja modrost. Le to vem, da ta črta tika pomenja, da se bo nekoč vresničila tvoja želja. Vzemimo, da boš zopet videl ono, ki jo neizmerno ljubiš, da jo boš objel in poljubil in da se ti bo izpolnila želja. Jaz in Lena ti bova lepo čestitali, nevesti bova kupili poročni venec in stvar bo v kraju. Tako se bo končala dolga zgodba ljubezni.

— Stric Danijel, nikar ne verjemi takim čenčam — je prosila Lena. Jolanta mu je pa vzela iz čaše par cvetlice ter mu jih zataknila v gumbico.

— Naenkrat je pa zadonel po dvorani močan glas:

— Vse se mi dozdeva da nima na vas nobenega vpliva slabo vreme.

Na pragu se je pojavil general Dern-Gropen.

— No, toliko boljše, otroci moji. Jaz sem premražen do kosti. Če ste kdaj videli sestrčkanega leva v zverinjaku, imate morda majhen pojem o moji lakoti. Pozdravljen, Danijel! Kaj pa je to, streita, šopek imaš na suknji. Saj pravim, dekleta. Ne bo dolgo, ko boš nastopil kot mladi kavalir, si izbral najlepšega dekleta ter vse pleše preplešal.

— Molči vendar, Gropen — je ugovarjal Danijel in zardel preko ušes.

General ga je objel z leve strani ter mu posadil svojo dolgo črno brado v naročje, z desno se ga je oklenila Lena, Jolanta je pa stopila k posodi ter začela s cvetjem obmetavati to čudno skupino.

— Stopi sem, Jolanta — je zapovedal oče — da bom imel skupaj svoje gnezdo. Pogledite, otroci, to je kot sveža oaza v pustem življenju očeta, ki mora vse dneve preživeti med vojaki. Kje je pa ta Dora, a? Pogledite, koliko dušne hrane sem ji prinesel.

Za tem je stresel na mizo velik šop pisem.

Jolanta je takoj začela brskati med pismi, dočim je Lena tiho odvrnila:

— Teta Dora je šla v jedilnico še enkrat pogledat, če je miza pripravljena. Ti ne veš, kako je srečna, ker vedno hvališ njeno jed.

Tačas je pa javil služabnik med vratmi:

— Gospod general, juha je na mizi.

— To je beseda vseh besed. Naprej, otroci.

Prijel je Leno za roko, dočim je Jolanta še vedno brskala po pismih.

— No, ali so povabljeni zavrnili vabila? — je vprašal Danijel.

— Ne, vsi bodo prišli.

— Ali ti je žal? — jo je vprašal.

— Jolanta je stisnila ustnice ter skoraj ježno zamoderovala:

— Zakaj bi mi bilo žal? Če hočemo imeti veselje, moramo imeti ljudi. Le to me ježi, ker ljudje skoraj po ves teden z odgovorom odlašajo. Nikdar se ne oglasi, le s težavo ga spravi človek k sebi, potem pa še misli, da ne moremo biti brez njega.

— O kom pa govoriš, Jolanta? — jo je vprašal Sobolej ter jo zvedavo ogledal.

— (Dolga prihodnja.)

Grozen umor v Ljubljani.

V noči od 1. aprila se je zgodil v Ljubljani zopet uprav bestialen zločin, o kakoršnih se celo v velemestih ne čuje pogosto. 21-letna blagajničarka gdč. Fani Petkovšek, se je podala ob 10. zvečer iz službe domov. Zjutraj so jo našli ob Vodovodni cesti, nedaleč od njenega stanovanja ustreljeno.

Približno pred dvema mesecema je bila Fani Petkovšek še uslužbenka kot blagajničarka v kinn Matice. Ko pa je pričela pomladna sezija in je pričel poslati zopet kino Tilvoli, je bila v isti lastnosti prestavljena v tamkajšnje podjetje. Malo poprej, morda teden dni, se je spoznala s trgovskim pomočnikom Alojzjem Jerančičem s Karlovske ceste. Med obema se je razvilo ljubezensko razmerje. Jerančič jo je po službi skoro vsak dan spremljal domov na Vodovodno cesto, kjer je prišlo do tragičnega dogodka.

Zvečer po službi jo odšla Petkovškova na cesto pred kino, kjer sta jo pričakovala Jerančič in blagajničarka kina Matice, njena prijateljica Fanci Jerč. Vsi trije so odšli nato v živahnem pogovoru proti glavni pošti, kjer se je Jerčova poslovila in se odpeljala s tramvajem domov. Petkovškova in Jerančič pa sta odšla, kakor običajno, po Dunajski cesti proti njenemu domu. Ob takozvani "Državni jami" na Vodovodni cesti, kjer se koplje pesek, sta se ustavila ter se živahnem pogovoru. Neki železničar, ki stannje v obližju, je videl oba tamkaj stati in ona se je po njegovih izpovedi celo prav živahno smejala. Nič hudega slutnje, je zato mirno nadaljeval svojo pot. Okrog pol 12. ponoči pa so čuli prihajali lesene barake, kakih 100 korakov od tam, nenadoma strel. Med obema se je moral vršiti neposredno pred umorom hud boj. Petkovškova je imela na levi strani lica modre madeže, istotako tudi na vratu. Približno 30 korakov od nje je ležal njen klopuj, med cesto in jama, na poboku, pa je ležalo truplo, ki je bilo prestreljeno od spodaj skozi levi bok in desno stran prsi. Morilec je potegnil revolvere očitno v trenutku, ko se je Petkovškova okrenila za odhod, in je smrt nastopila čez nekaj minut v sled močnega notranjega krvavljenja. Nesrečno dekle je umrlo ravno na svoj 21. rojstni dan. Morilec je šel na svoj splošni očitno zelo hladnokrvno, in je po zločinu izginil v temi. Dekle je imelo pri sebi mesečno plačo v znesku 1000 dinarjev, katero ji je odvezl iz ročne torbice, iz česar bi bilo sklepati, da je bil izvršen roparski umor.

Morilec je najbrže pobral delar svoji žrtvi že v trenutku, ko se je ona borila še s smrtno. Odvezl ji je tudi blagajniški ključ, ki ga je imela pri sebi. Zato ni izključeno, da je imel nameni, vdreti morda celo v blagajno kina Tilvoli, kjer je slutil mnogo denarja. Pustil je svoji žrtvi samo okrvavljen robec, ki ga je imela v torbici in s katerim ji je bržkone nekaj časa ustavljal kri, ki je curčila iz ran. Ni pa izključena možnost, da je Jerančič oropal Petkovškovo samo radi tega, da bi izbrisal za seboj sled in vzbudil domnevo, da Petkovškova ni postala žrtev ljubavne tragedije, ampak da so jo umorili drugi. Nesrečno dekle so našli v zgodnjih jutranjih urah delavci, stanujoči v bližnji baraki.

Potem ko so Jerančiča odvedli, sta sodna zdravnik in prisotnosti komisije izvršila obdukcijo trupla. Dognala sta, da je šla krogla iz revolverja skozi muskulaturo desnega ramena, prodrla v poševni črti navzdol prsni koš in poškodovala pljuča, tako, da je nastalo silno notranje krvavljenje. Strelni kanal je mestoma širok za obseg dveh prstov. Poškodovane so tudi žile odvodnice in dovodnice. Med prsnim košem in pljučami se je nahajalo veliko strnjene krvi v množini poldrugega litra. Krogla je izstopila malo nad levim bokom. Smrt je nastopila čez nekaj minut valed iz krvavitve.

Samo vdrgnete
Če trpite valed hudega napačnega nevarnega, lumbaga, točlin v sklepih in mišicah, kakšno pomoč zaobite, če se močno vdrgnete s

Reg. U. S. Pat. Off.
Cutlill buste, kako se žiri toplota, s svojo pomirjujočoj udobnostjo po bolečinah delih.

Pain Expeller bo pomagala vam kot je pomagala brezstvenim tisočim mnogim letom. Imate ga vedno s seboj, ko gredo v lekarno, v 70c. spletnica v lekarnah.

F. A. Richter & Co.
104-114 St. 4th St., Brooklyn, N. Y.

Policija je takoj po znanju zločina storila potrebne korake za izsleditev zločince in je na podlagi informacij ter raznih okoliščin aretirala okoli 11. dopoldne Alojzija Jerančiča na njegovem domu na Karlovske cesti, ter ga odvedla na policijo, kjer je takoj pričelo zasliševanje. Aretirance je bil sploščka tako razburjen, da je komaj odgovarjal na stavljena vprašanja. Čim pa je zaznal, da je njegova žrtev mrtva in torej ne more pričati zoper njega, je postal samozavesten in je odločno zanikal svojo krivdo.

Osumljenec je noč jako slabo prespal. Kljub utrujenosti ni klovil, ampak je med jokom vedno znova zatrjeval, da je popolnoma nedolžen. Vendar ni mogel pojasniti nekaterih stvari, ki so zanj obtežile. Zlasti nikakor okoliščini, ki bi pričale za njegov alibi.

Potem je bil Jerančič priveden z močno stražo na mesto zločina, kjer se je tekom dopoldneva zbirala velika množica ljudi. Ko so pripeljali Jerančiča na mesto, kjer je padla nedolžna mlada žrtev, se je množica razburila in je grozeče pritiskala na stražo. Čulo se je mrmranje, pomešano z vzkliki ogorčenja, in straža je ljudi komaj pomirila, da niso iztrgali Jerančiča in ga linčali. Jerančiču je semintja sicer nervozno zaigralo živčevje na obrazu, toda ostal je miren in gledal je ljudi komaj pomirila, da niso iztrgali Jerančiča in ga linčali.

Jerančiču je semintja sicer nervozno zaigralo živčevje na obrazu, toda ostal je miren in gledal je ljudi komaj pomirila, da niso iztrgali Jerančiča in ga linčali. Jerančiču je semintja sicer nervozno zaigralo živčevje na obrazu, toda ostal je miren in gledal je ljudi komaj pomirila, da niso iztrgali Jerančiča in ga linčali. Jerančiču je semintja sicer nervozno zaigralo živčevje na obrazu, toda ostal je miren in gledal je ljudi komaj pomirila, da niso iztrgali Jerančiča in ga linčali.

Preiskava je segla po sredstvu, ki bi naj zlonilno trdovratnost osumljenca. Jerančič je bil zaslišan pred truplom nesrečne Fanike. Z največjo napetostjo so preskušali organi opazovali osumljenca, ko so se odprla vrata v mrliško sobo.

V mrlišnici so bili zbrani sodna zdravnik dr. Leon Trauner in dr. Bogdan Novak, preiskovalni sodnik dr. Petelin in državni pravdnik dr. Lavrenčak. Truplo pokojnice je ležalo deloma prikrito na secejni mizi. Policijski nadsvetnik dr. Mlekuš je peljal Jerančiča tik do mize in mu pokazal ubogo Faničko, rekoč: "Jerančič! Pogledajte nesrečno žrtev. Tu leži pred vami, povejte ji pri ljubezni, ki sta jo gojila med seboj, danes, ko bi imela praznovati svoj rojstni dan, da niste krivi njene smrti!"

Te besede so na vse navzoče napravile najglobokejši vtis. Jerančič je stal bledega obraza, tresoč se, ustn, toda niti za hip ni pogledal Fanike. Ko je čul resne besede nadsvetnika Mlekuša, se je stresel, a ostal je nem. Zaman ga je pozival dr. Mlekuš: "Jerančič, olajšate si vest". Nič ni preostalo, nego ga odvesti. Stražniki so ga odpeljali nazaj v zaporo.

Potem ko so Jerančiča odvedli, sta sodna zdravnik in prisotnosti komisije izvršila obdukcijo trupla. Dognala sta, da je šla krogla iz revolverja skozi muskulaturo desnega ramena, prodrla v poševni črti navzdol prsni koš in poškodovala pljuča, tako, da je nastalo silno notranje krvavljenje. Strelni kanal je mestoma širok za obseg dveh prstov. Poškodovane so tudi žile odvodnice in dovodnice. Med prsnim košem in pljučami se je nahajalo veliko strnjene krvi v množini poldrugega litra. Krogla je izstopila malo nad levim bokom. Smrt je nastopila čez nekaj minut valed iz krvavitve.

Potem ko so Jerančiča odvedli, sta sodna zdravnik in prisotnosti komisije izvršila obdukcijo trupla. Dognala sta, da je šla krogla iz revolverja skozi muskulaturo desnega ramena, prodrla v poševni črti navzdol prsni koš in poškodovala pljuča, tako, da je nastalo silno notranje krvavljenje. Strelni kanal je mestoma širok za obseg dveh prstov. Poškodovane so tudi žile odvodnice in dovodnice. Med prsnim košem in pljučami se je nahajalo veliko strnjene krvi v množini poldrugega litra. Krogla je izstopila malo nad levim bokom. Smrt je nastopila čez nekaj minut valed iz krvavitve.

ROYAL MAIL
NEW YORK IN HAMBURG
CHEROBOURG IN SOUTHAMPTON
"Onio", "Orduca", "Orca", "Orbita"
Ti parniki so novi in moderni v vsaki ostri, najbolj priljubljene potniškom in glasovite radi komodnosti in — KOMFORTA.
Zdrava, tečna in obilna hrana se servira vsem potnikom na belo pokritih mizah. Družine, žene in otroci imajo POSEBNO PAZLJIVOST.
Za podrobnosti se obrnite na naše zastopnike v vašem mestu ali na ROYAL MAIL STEAM PACKET CO.
25 Broadway, New York

Ko so privedli Jerančiča v zaporo, je bil hudo izmučen. Prinesli so mu jedi, katere se pa ni dotaknil, spil je le velike množine vode. Pozno v noč je potem opirajoč si glavo z obema rokama Jerančič sedel sklonjen čez mizo, podpirajoč si glavo z obema rokama. Zdelo se je, da joče. Pozneje je neumorno hodil po celici, očitno v težkih mislih ter se je opetovano udaril s pestjo po glavi. Okrog 11. ure so ga videli nepremično stati sredi sohe in zreti v strop. Kmalu nato je legel spat in je mirno spal celo noč.

Zjutraj je bil Jerančič očitno bolj razpoložen. Povzli je tudi nekaj jedi. Bržčas je pričakoval, da ga bodo zasliševali že dopoldne, kar se pa ni zgodilo. Zasliševanje se je nadaljevalo še le ob 1. popoldne. Trajalo je eno uro, toda končalo se je zopet brez uspeha.

Kakor Jerančič pripoveduje, sta se imela s pokojno Faničko zelo rada. Do intimnosti med njima ni prišlo. Kadar jo je zvečer spremljal domov od kina proti domu, kar se je po njegovem pripovedovanju zgodilo vsega kakih petkrat, je šel z njo vedno do Transformatorja ob Dunajski cesti ter se nato vračal domov. Tako tudi usodnega večera. S Faničko sta se veselo razgovarjala, vedel je, da je drugi dan njen rojstni dan in je že pripravljal za njo lepo voščilo. Ko sta prišla do Transformatorja se je poslovil ter krenil nazaj po Dunajski cesti proti domu. Bil je že precej daleč, ko je slišal počiti strel, za kojega se pa ni zmenil. Šel je naravnost domov ter legel spat. Drugo jutro je ravno dokončaval voščilno pismo za Faničko, ko so prišli detektivi...

Na predobčo, da so ga videle priče s Faničko tik ob mestu, kjer je bil izvršen umor, izjavlja Jerančič, da se priče motijo ali glede kraja ali pa glede osebe.

Jerančič zvrca sum na njemu neznanega tekmeča. Pripoveduje, da je imela Fanička popreje znanje z nekim mladeničem, o katerem mu je sama pripovedovala, da je sedaj strašno ljubosumen in hud nanjo. Imena pa mu ni povedala. Osumljenec pripoveduje tudi, da se mu Fanička prikazuje v sanjah ter se z njim ljubezljivo razgovarja. "Jaz je nisem umoril in je nisem. Če me obsodite na smrt bom isto trdil tudi pod vešali..."

Vedno znova tudi ponavlja, da se bo pravi krivec že našel.

Temu nasproti je seveda zabeležiti, da vse inditije kažejo na njega kot krivca. Zlasti so izpovedi prič, ki so ga videle tik pred umorom, tako jasne, da silno težobremenujejo Jerančiča. Ko so detektivi prišli do njega ter ga vprašali, kje je bil prošli večer in ponoči, je odgovoril, da v gledališču.

Točno je, da se dosedaj ni posrečilo dognati, kaj je s ključem in denarjem (1000 Din.), ki je bil odvzet iz Fankine torbice. Niti ni uspelo najti ključa, niti se ni mogla dognati, kam je izginil denar. Usodni strel je bil oddan iz revolverja kalibra 6 mm. Tudi ta revolver se ni našel. Jerančič zatrjuje, da sploh nikdar ni imel nobenega revolverja in res se dosedaj ni moglo nasprotno dognati.

4. aprila je bil Jerančič izročen sodišču. Vsi poskusi policijskega izslednika, priversti osumljenca do priznanja, so ostali brezuspešni. Jerančič je človek močne volje. Ko je bil pred leti osumljen radi vloma, je vztrajno zanikal vsako krivdo in se je še le udal pod vtiškom izpovedi njegovega sokrivca. Značilno je, da prespeva noči vrlo mirno in dobro, kakor da bi ničesar ne težilo njegove vesti. In vendar se vsi čutijo še tako nevarne zbrani dokoli obračajo pro-

Kretanje parnikov - Shipping News

23. aprila:	Parla, Havre; Berengaria, Cherbourg.	16. maja:	Orca, Cherbourg; Veendam, Bologna; Pres. Roosevelt, Bremen.
26. aprila:	Majestic, Cherbourg; Albania, Cherbourg; Pres. Harding, Cherbourg; Orduca, Cherbourg; Cleveland, Hamburg.	17. maja:	Majestic, Cherbourg.
29. aprila:	Republic, Cherbourg.	21. maja:	France, Havre.
3. maja:	Leviathan, Cherbourg; Olympic, Cherbourg; Pres. Wilson, Trst; La Savoie, Havre; Orbita, Cherbourg.	22. maja:	Laplant, Cherbourg.
7. maja:	Aquania, Cherbourg.	24. maja:	Leviathan, Cherbourg; Olympic, Cherbourg; Tyrrenia, Cherbourg; Colombo, Genoa.
10. maja:	Homeric, Cherbourg; America, Cherbourg.	27. maja:	Reliance, Cherbourg in Hamburg; York, Bremen.
14. maja:	Parla, Havre; Martha Washington, Trst; Berengaria, Cherbourg.	28. maja:	Aquania, Cherbourg.
15. maja:	Albert Ballin, Cherbourg in Hamburg; Stuttgart, Bremen.	30. maja:	America, Genoa.
		31. maja:	Homeric, Cherbourg; Conte Verde, Genoa; Pres. Harding, Cherbourg.

NEW YORK HAMBURG
United American Lines
(HARRIMAN LINE)
Joint Service with
HAMBURG AMERICAN LINE
Najkrajša pot v vse dele
JUGOSLAVIJE
Odplutja vsak teden z našimi razkošnimi parniki
RESOLUTE RELIANCE
ALBERT BALLIN
DEUTSCHLAND
Parniki s 1, 2 in 3 razredom in znotraj
"Mount Clay", "Cleveland", "Hansa", "Thuringia", "Westphalia"
s kabinami in 3. razredom.
CLEVELAND 26. aprila, popoldne
RELIANCE 29. apr. ob 10 dopoldne
Uspesna, udajna služba, izborna kuhinja, prijetni in privlačni prostori.
United American Lines
39 Broadway, New York

COSULICH LINE
Koravnost v Jugoslavijo
Edino direktno splošno odplutje izven Evrope
Presidente Wilson — 3. maja; 24. jun.
Martha Washington — 14. maj; 12. jul.
V Dubrovniku ali Trstu
Zelena in notranje zmerne. Nobenih višev. Vračajte pri bližnjem agentu ali pri
PHELPS BROS. & CO., 2 West St., N. Y.

prej, da je usodna noč okrog dvanaest ure, ko je stopil iz barake čul iz bližine kakih 50 korakov ženski smeh in živahno prigovarjajoči moški glas. Vrnil se je v barako in kmalu na to je začel počiti strel, za katerega se pa ni mnogo zmenil. Še le drugo jutro je izvedel kaj se je zgodilo in videl žrtve.

Z izročitvijo Jerančiča sodišču je preiskava dana v roke sodni. Jerančič pride pred prihodnjo poroto.

Kako sta se znašla...

— Kje ste se pa spoznali s svojo ženo?

— Oh, sem sedel v brzovlaku nasproti neke dame in pri nekem ostrem ovinku mi je priletela v naročje — in tu je obsedela!

SANTAL MIDY
PROTI NAČEZU
SANUKIT
Nabavite si najboljši sanitarni PRIPREDA ZA MOČKE Velika tuba, 10c (1/2) \$1 Viskozna ali San-Yukit, 10c 22 Beekman St., New York
P. REHARD MCHURJA

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

KDOR je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je natančno poučen o potnih listih, prtljaji in drugih stvareh.

Pojasnili, ki vam jih zamoremo dati v sled naše Golgoletne izkušnje, vam bodo gotovo v korist; tudi priporočamo vedno le prvostanske parnike, ki imajo kabine tudi v III. razredu.

Tudi oni ki še niso ameriški državljani, morejo potovati v stari kraj na obisk, toda potrebno je, da se po vrno tekom šestih mesecev in so pripisani brez vsake neprilike v to deželo.

Kako dobiti svojce iz starega kraja.

Kdor želi dobiti sorodnika ali svoja iz starega kraja, naj nam prej piše za pojasnila. Nadaljni prijelenci iz Jugoslavije bodo pripisani sem zopet po 1. juliju 1924. Prodajamo vozne liste za vse proge; tudi preko Trsta zamorejo Jugoslavo sedaj potovati.

Ako želi kdo naročiti vozni list iz Jugoslavije v CANADO naj nam piše za pojasnila.

Frank Sakser State Bank
82 Cortland St., New York
Glavno združenje Jadranske banke

VEČ KOT 40 NOVIH SLOV. PLOŠČ ZA VAŠ GRAMOFON
PESMI, MOŠKI ZBORI, MARŠE, POLKE, VALČERJE itd.
PIŠITE TAKO PO NOVI BREZPLAČNI CENIK NA:
VICTOR NAVINŠEK
331 Greve St., Concord, Pa.

DR. LORENZ
642 Penn Ave., PITTSBURGH, PA.
EDINI SLOVENSKO GOVOREČI ZDRAVNIK
SPECIALISTE MOŠKIH BOLEZNI.
Moja stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sam sem zdravnik nad 25 let ter imam skušnje v vseh boleznih. In ker znam slovensko, zato vas morem popolnoma razumeti in spoznati vaše bolezni, da vas odpravim in vrnem moč in zdravje. Skladi 23 let sem pridobil posebno skušnje pri zdravljenju moških bolezni. Zato se morete popolnoma zanesati na mene, moja skrb pa je, da vas popolnoma ozdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čimprej.
Jaz odpravim zastrupljeno kri, mazulje in liase po telesu, boleznih v glavi, padanje las, bolečine v kosteh, stare rane, oslablost, živčne in boleznih v močvirju, ledlah, jetrah, želodcu, rženici, revmatizmu, kafar, zlatušo, kašnu, itd.
Uradne ure: V ponedeljek, sredo in petek od 9. dopoldne do 5. popoldne; v torek, četrtek in sobota od 2. dopoldne do 5. zvečer; v nedeljah in praznikih od 10. dopoldne do 2. popoldne.